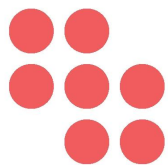

Kansen voor kinderen en jeugd

Zevenaar

Kansen voor kinderen en jeugd

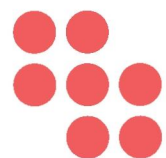

Gemeente Zevenaar
Raadhuisplein 1
6901 GN Zevenaar

Colofon

Vastgesteld door de gemeenteraad Zevenaar:
IN.....

Zevenaar

Gemeente Zevenaar
Raadhuisplein 1
Postbus 10
6900 AA Zevenaar
www.zevenaar.nl

Inhoudsopgave	5	5 Leerplicht (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)	21
Voorwoord	7	5.1 De Strategische (regionale) Uitvoeringsagenda Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaters 2015-2019	21
1 Inleiding	9	5.1.1 Regionaal Bureau Leerplicht	
1.1 Samenvatting: 6 Beleidspijlers in het Beleidsplan Onderwijs en Jeugd 2015-2019	9	5.1.2 Convenantafspraken VSV	
1.1.1 6 Strategische Uitvoeringsagenda's		5.2 Beleidsontwikkelingen 2015-2017, kwetsbare jongeren en aansluiting entree-opleiding	22
1.1.2 Beleid in beweging			
2 Onderwijsachterstanden (VVE)	13	6 Brede Schoolontwikkeling	23
2.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden 2015-2019	13	6.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling 2015-2019	23
2.1.1 Nieuw beleid doelgroepcriteria en doelgroepbereik		6.1.1 Ontwikkelingsklimaat	
2.1.2 Toeleiding en verwijzing		6.1.2 Samenwerking en Procesbegeleiding	
2.1.3 Voorschoolse Educatie en het opleidingstraject		6.1.3 Beleidsaccent huisvesting	
2.1.4 Overdracht en doorgaande ontwikkelingslijn		6.2 Beleidsontwikkelingen in relatie tot het Integraal Huisvestingsplan	24
2.1.5 Resultaatafspraken			
2.1.6 Ouderbetrokkenheid		7 Burgerschap	27
2.2 Landelijke beleidsontwikkelingen, in relatie tot de Harmonisatie voorschoolse voorzieningen	14	7.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Burgerschap 2015-2019	27
3 Passend Onderwijs	17	7.1.1 Empowerment, De Bibliotheek op school	
3.1 De Strategische (regionale) Uitvoeringsagenda Passend Onderwijs 2015-2019	17	7.1.2 Participatie, "Bouwen aan je Toekomst"	
3.1.1 Vindplaatsgericht werken		7.2 Beleidsontwikkelingen 2015, Jongerenparticipatie	28
3.1.2 Versterken preventieve zorg voor jeugd			
3.1.3 1-Zorgroute		Bijlage: Financiële onderlegger	
3.1.4 Lokaal accent 'vindplaats gericht werken' Zevenaar		(Uitvoeringsprogramma Educatie en Jeugd, 2015-2019)	29
3.2 Beleidsontwikkelingen in relatie tot het leerlingenvervoer	18		
4 Volwasseneneducatie (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)	19		
4.1 De Strategische (regionale) Uitvoeringsagenda Volwasseneneducatie 2015-2019	19		
4.1.1 Het overkoepelend Educatieplan			
4.1.1.1 De inkoop van Educatie			
4.1.1.2 Bondgenootschap Laaggeletterdheid			
4.1.1.3 Toegankelijkheid voor de doelgroep			
4.1.1.4 Liemers (Zevenaars) Accent			
4.2 Beleidsontwikkelingen 2017, in relatie tot de Wet Educatie Beroeponderwijs	20		

Voorwoord

Voorwoord

Het huidige Lokaal Onderwijsbeleid in de gemeente Zevenaar is gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde, Nota Lokaal Onderwijs Beleid 2010-2014. Door de beleidsontwikkelingen in de afgelopen jaren zijn de beleidsthema's Onderwijs en Jeugd steeds nauwer met elkaar verweven.

Met het werkveld is in schooljaar 2013-2014 de beleidsinventarisatie voor de beleidsperiode 2015-2019 gestart.

In de Startnotitie Lokaal Onderwijs 2015-2019, tussentijds toegevoegd aan de politieke termijngenda, zijn op 14 januari 2014 zes beleidspijlers en de bijbehorende samenwerkingsagenda aan Commissie Samenleving gepresenteerd.

Door de veranderingen in het sociale domein als gevolg van de decentralisaties zijn de beleidsvelden Onderwijs, Jeugd en Participatie nog nadrukkelijker met elkaar verbonden. Nu de transitie van de 3 decentralisaties steeds meer vorm krijgt worden de verbindingen tussen het toekomstig onderwijsbeleid en de decentralisaties ook steeds duidelijker. In de nota zijn deze verbindingen gelegd binnen de 6 beleidspijlers en de daaraan gekoppelde strategische uitvoeringsagenda's.

Het voorliggende Beleidsplan Onderwijs en Jeugd, 2015-2019 is opgesteld om een actueel, helder en verantwoord beleidskader te hebben. Een beleidskader dat verbindt en de koers bepaalt voor een goed ontwikkelingsklimaat voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar. Centraal

staan zes beleidspijlers en de daaraan gekoppelde Strategische Uitvoeringsagenda's.

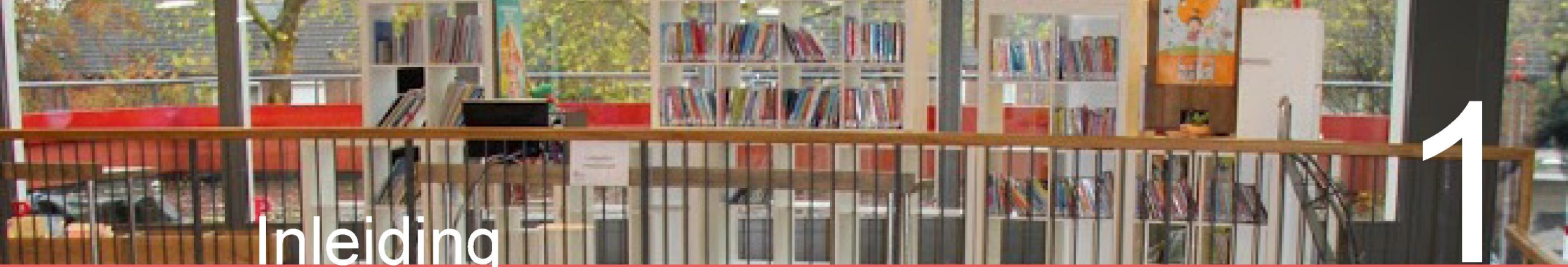
In amendement 14-005 heeft de raad verzocht de "Visie op onderwijshuisvesting" in de behandeling te koppelen aan het onderwerp Lokaal Onderwijsbeleid. Het pedagogisch onderwijsbeleid en daarbij horende huisvesting zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de voorliggende nota zijn daarom binnen de beleidspijler Brede Schoolontwikkeling de ontwikkelingen voor de infrastructuur van schoolgebouwen, multifunctionele gebouwen en integraal kindcentrum opgenomen. Gelijktijdig met het Beleidsplan Onderwijs en Jeugd wordt ter kennisgeving aangeboden het Integraal Huisvestingsplan 2014 – 2024. Met de invoering van de wetswijziging 2015 (overheveling buitenonderhoud van gemeenten naar schoolbesturen) is het noodzakelijk om voor 1 januari 2015 een nieuwe Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs vast te laten stellen. De vaststelling van eerdergenoemde verordening is een bevoegdheid van de Raad.

Het Beleidsplan Onderwijs en Jeugd is interactief tot stand gekomen. Daarbij is samengewerkt met de partners van de (Lokaal) Educatieve Agenda (LEA)¹ en overige relevante partijen. De samenwerkingspartners in het LEA willen, gelet op de integrale beleidsnota onderwijs en jeugd die nu voorligt, in de toekomst voor het overleg de werktitel voeren: Lokale Educatie & Jeugdagenda (LEJ)

Als bijlage is in het beleidsplan de Financiële onderlegger (Uitvoeringsprogramma Educatie en Jeugd, 2015-2019) opgenomen. Hierin vindt u de inzet op Nieuw Beleid ten behoeve van de beleidspijlers: Onderwijsachterstanden, Brede Schoolontwikkeling en Burgerschap. Het opgevoerde nieuw beleid is opgenomen in de Meerjarenbegroting 2015-2019.

¹ Samenwerkingspartners LEA: Peuterspeelzaalwerk, Kinderdagopvang Humanitas, Zonnekinderen, Primair Onderwijs, Weer Samen naar School - de Liemers, Stichting Thuiszorg Midden-Gelderland, gemeente Zevenaar, Centrum voor Jeugd en Gezin, Bibliotheek Liemers en het Voortgezet Onderwijs (Liemers College)

Inleiding

1 Inleiding

Het visiedocument “Het Zevenaar van Morgen, Strategische Oriëntatie op de Toekomst” uit 2012, beschrijft de trends die van invloed zijn op de Zevenaarse Samenleving. Met deze visie heeft de gemeente Zevenaar de koers uitgestippeld van een bepalende gemeente naar een meer faciliterende gemeente. De ingezette koers heeft tot doel de gemeente in positie te brengen om aan de vragen en verwachtingen van de veranderende samenleving te kunnen blijven voldoen, en ook om antwoorden te blijven vinden voor steeds complexer wordende maatschappelijke vraagstukken.

De gemeente is de meest nabije overheid en voert regie in de sociale infrastructuur voor de jeugd. De (Lokaal) Educatieve Agenda is sinds 2009 hét platform waar de gemeente met de samenwerkende partners een constructieve dialoog voert over de ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren. De benadering van vraagstukken is op basis van gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid. Het actief participeren van de gemeente bij het vormgeven aan een gezamenlijke ambitie voor Onderwijs en Jeugd sluit aan bij de veranderende rol van de overheid en de (netwerk) samenleving.

De gemeente voert haar wettelijke taken uit op het gebied van Onderwijsachterstanden, de Zorg om de school in relatie tot Passend Onderwijs, Volwasseneneducatie, Leerplicht, Onderwijshuisvesting, Leerlingenvervoer, en Toezicht &

handhaving Kindcentra. Daarnaast zijn er ook beleidsdisciplines als Brede Schoolontwikkeling en Burgerschap waarbij de gemeente een meer faciliterende en/of stimulerende rol vervult.

De moderne samenleving stelt nieuwe eisen aan kinderen en aan de omgeving waarin zij opgroeien. De gemeente Zevenaar streeft naar een goed ontwikkelingsklimaat voor alle kinderen en jonge burgers waardoor een maximale ontplooiing, talentontwikkeling en welbevinden aan alle kinderen en jonge burgers wordt geboden. De ontplooiing bestaat onder andere uit het minimaal behalen van een startkwalificatie. De kansen op participatie aan de samenleving en de economische onafhankelijkheid worden hierdoor vergroot. Investeren in een goede (pedagogische) infrastructuur voor scholen en de doorgaande lijn voor 0 tot 23 jarigen zijn daarin belangrijke beleidscenten.

Doordat de rol van de overheid verandert, wordt de samenleving uitgenodigd tot het nemen van ‘eigen verantwoordelijkheid’. Het streven naar een goed ontwikkelingsklimaat betekent daarom ook dat de gemeente daarbij aandacht heeft voor een integrale (preventieve) aanpak waardoor alle (jonge) burgers in staat zijn om vaardigheden te ontwikkelen waardoor zij in de toekomst actief participeren in onze complexe en veranderlijke informatiemaatschappij; en zich ontwikkelen tot het actief burgerschap.

1.1 Samenvatting: 6 Beleidspijlers in het Beleidsplan Onderwijs en Jeugd 2015-2019

Van gemeenten wordt verwacht dat zij de regierol op zich nemen in het kader van de sociale pedagogische infrastructuur voor jeugd en inzet op de samenhang tussen onderwijs- en jeugdbeleid. Met de partners van de (Lokaal) Educatieve Agenda voert de gemeente de dialoog waarin ontwikkelingskansen en ontwikkelingsstimulering van alle kinderen en jongeren centraal staat. De Uitvoeringsagenda's vormen de leidraad voor de beleidsmatige en financiële keuzes.

Het Beleidsplan Onderwijs & Jeugd schetst 6 beleidspijlers en de daaraan gekoppelde strategische uitvoeringsagenda's. Het zijn wettelijke beleidspijlers met een lokale en/of regionale uitvoering en beleidspijlers waarbij de gemeente een lokale stimulerende en/of faciliterende rol vervult

Beleidspijlers:

1. Onderwijsachterstanden VVE (wettelijke regierol in samenhang met gemeentelijk-beleid doelgroepcriteria)
2. Passend Onderwijs en Jeugd (samenwerking Samenwerkingsverbanden-de Liemers)
3. Volwasseneneducatie (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)
4. Leerplicht (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)
5. De Brede Schoolontwikkeling (Gemeentelijk beleid)
6. Burgerschap (Gemeentelijk beleid)

1.1.1 6 Strategische Uitvoeringsagenda's
De uitvoeringsagenda's bieden de strategie om de prioriteiten en beleidsaccenten binnen de beleidspijlers in de komende jaren te kunnen realiseren.

Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden

Het Toezichtskader Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) van de Inspectie van het Onderwijs biedt handvatten voor een gerichte kwaliteit-simpuls op o.a. de doorgaande lijn en het gebruik van een kindvolgsysteem waardoor het planmatig en het cyclische werken wordt versterkt. De gemeente Zevenaar sluit aan bij de landelijke doelgroepcriteria en heeft in 2010 ervoor gekozen de doelgroepcriteria niet te verruimen. Managementinformatie vanuit STMG (Jeugdgezondheidszorg) pleit ervoor om het aantal (wettelijke) doelgroepplaatsen (21) wél te verruimen omdat bij 57 kinderen in Zevenaar de taalontwikkeling niet leeftijdsadequaat verloopt.

Strategische Uitvoeringsagenda Passend Onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2014 treedt de Wet Passend Onderwijs in werking. Gemeenten hebben bij de vormgeving van Passend Onderwijs een beperkte rol. Inzet wordt gevraagd op een goede afstemming en samenwerking tussen de zorg in en om school in relatie tot het Passend Onderwijs binnen de regionale Samenwerkingsverbanden-de Liemers en ontwikkelingen vanuit de decentralisaties rondom het Sociaal Team

Strategische Uitvoeringsagenda Volwasseneneducatie

De intergemeentelijke samenwerking op het terrein van Volwasseneneducatie (regio Arnhem) is sinds 1996 geformaliseerd in de Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken (GRO). Vanaf 2015 voorziet het nieuwe wetsvoorstel Wet Educatie Beroepsonderwijs in een regionale samenwerking bij de uitvoering van de educatietaken. Daarbij wordt het educatiebudget uitgekeerd aan de centrumgemeente voor de regio Arnhem. De regio stelt een overkoepelend educatieplan op waarin alle aspecten van het educatieaanbod zijn opgenomen.

Strategische Uitvoeringsagenda Leerplicht

De reductie van schooluitval ten opzichte van voorgaande jaren is minder groot dan de landelijke reductie. 17% van Zevenaarse kwalificatieplichtige jongeren wordt niet teruggeleid om een startkwalificatie te behalen. Regionale afspraken zijn uitgewerkt om de uitval te reduceren naar het landelijke schooluitvalpercentage. Voor Zevenaar betekent dit een reductie van 0,2 %.

Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling

De gemeente Zevenaar streeft naar samenhang in beleid én voorzieningen rondom de sociaal pedagogische infrastructuur. De regierol van de gemeente richt zich op de doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 12 jarigen. De infrastructuur van gebouwen en de organisatorische en pedagogische afstemming wordt binnen de visievorming over de huisvesting verder vorm gegeven.

Strategische Uitvoeringsagenda Burgerschap

Deze concentreert zich op de beleidsaccenten empowerment en participatie. Het bevorderen van actief burgerschap (participatie) en inzet op zelfredzaamheid (empowerment) van (jonge) burgers is een ontwikkelpunt in het gemeentelijk beleid. Door de verbinding te leggen zetten we een stip op de horizon: het actief burgerschap.

1.1.2 Beleid in beweging

Lokaal Onderwijsbeleid en Jeugd is een breed en dynamisch werkveld. De openvolging van ontwikkelingen in de verschillende beleidspijlers vragen om een open beleidshouding. De consensus over de strategische samenwerking en uitvoeringsagenda nu betekent niet dat de (cyclische) doorontwikkeling stopt. Een goede samenwerkingsagenda (landelijk en lokaal) leidt tot nieuwe inzichten en motiveert de partners tot verbetering van kwaliteit en functionaliteit. De doorontwikkeling binnen de beleidspijlers is een continu proces van aandacht.

Het Beleidsplan Onderwijs en Jeugd biedt binnen de beleidspijlers ook de doorkijk naar de

doorontwikkeling als gevolg van de decentralisaties. Naast de uitvoering van de Strategische Uitvoeringsagenda's betekent dit de komende beleidsperiode ook de dialoog tussen de samenwerkingspartners en afstemming over:

- verdere integratie van voorschoolse voorzieningen (Harmonisatie) waardoor een gelijk speelveld ontstaat voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Lokaal maatwerk afgestemd op de wensen en behoeften van peuters en hun ouders en een nauwe samenwerking tussen de voorschoolse voorziening en het basisonderwijs;
- de aansluiting van de groep jongeren in een kwetsbare positie voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is. Begeleiding van deze studenten naar een startkwalificatie of een plek op de arbeidsmarkt vraagt om regionale samenwerking met onderwijsinstellingen, gemeenten, bedrijfsleven en zorginstellingen. Daarnaast is er een groep jongeren voor wie arbeidsparticipatie te hoog gegrepen is en die begeleid moeten worden naar een andere vorm van participatie, bijvoorbeeld dagbesteding. Anticiperend op deze plannen zal vanuit de Participatiewet nagegaan worden waar de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt-zorg voor extra kwetsbare jongere aandacht vereist. Het Kabinet streeft naar regionale afspraken over de arbeidsmarkttoeleiding en dagbesteding voor jongeren, met daarin een centrale rol voor gemeenten;
- Onderwijsvoorzieningen zijn autonome organisaties en zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod. In dialoog met de partners wordt de infrastructuur van het onderwijsaanbod afgestemd. Ontwikkeling van brede scholen en/of integraal kinderdagcentrum (IKC) worden gestimuleerd. Op een IKC worden kinderopvang, naschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs integraal aangeboden onder één leiding en vanuit één inhoudelijke visie. De kwaliteit van het onderwijs dient voorop te staan; de grootte van de school is niet de bepalende factor voor kwaliteit.

Onderwijsachterstanden (VVE)

2

2 Onderwijsachterstanden (VVE)

Gemeenten hebben de wettelijke taak het beleid Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) uit te voeren.

Dit betekent dat de gemeente:

- een kwalitatief voorschools educatieaanbod organiseert;
- voldoende kindplaatsen schept;
- doelgroepkinderen na verwijzing door het consultatiebureau (ook) toeleidt naar VVE.
- regie voert in de ketensamenwerking en verantwoordelijk is voor de uitvoering van VVE in de voorschoolse fase

Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de doorgaande lijn en vroegschoolse educatie. Daarbij is de gemeente verplicht hierover afspraken te maken met de organisaties van kindercentra en peuterspeelzalen en het onderwijs (schoolbesturen). Onder deze afspraken vallen tenminste:

1. het definiëren van de doelgroep;
2. het zorgdragen voor een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie
3. en het behalen van resultaten bij de vroegschoolse educatie.

De gemeente Zevenaar organiseert sinds 2010 het kwalitatief voorschools educatieaanbod binnen de wettelijke kaders van de Specifieke Regeling Onderwijsachterstanden. Daarbij is aandacht voor de doorgaande lijn en vroegschoolse educatie. Een goede dialoog en een constructieve samenwerking tussen de autonome

instellingen en de gemeente is van belang om de diverse impulsen binnen de VVE met elkaar te kunnen verbinden. De samenwerkende partners hebben in de Tussentijdse Rapportage Voor- en Vroegschoolse Educatie verslag gedaan over de voortgang en resultaten van de Voor- en Vroegschoolse Educatie. Ook zijn de ontwikkelingen geschetst in de Monitor VVE 2014.

2.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden 2015-2019

Als meest nabije overheid voert de gemeente de regierol in de sociale infrastructuur voor de jeugd en zet in op samenhang in voorzieningen. De beleidsaccenten binnen de Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden 2015-2019 worden door de gemeente ingevuld vanuit haar regiefunctie (wettelijke taken) en vanuit haar stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid. De gemeente voert hierop regie in de ketensamenwerking. In de Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden zijn de beleidsaccenten uitgewerkt: doelgroepcriteria en doelgroepbereik; toeleiding en verwijzing; voorschools educatieaanbod en opleidingstraject; overdracht en doorgaande ontwikkelingslijn; ouderbetrokkenheid en resultaatafspraken

2.1.1 Nieuw beleid doelgroepcriteria en doelgroepbereik

Op termijn streeft de landelijke overheid en daaruit voortvloeiend ook de lokale overheid naar een integrale basisvoorziening voor alle kinderen van 0 t/m 12 jaar, waarin onderwijs en opvang

geïntegreerd worden aangeboden. De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het jeugdbeleid en jeugdzorg sluit aan bij de vroegsignalering van extra stimulering van kinderen en daardoor een essentieel onderdeel van de lokale pedagogische infrastructuur.

Niet alle doelgroepeuters worden in Zevenaar, met de gehanteerde (wettelijke) doelgroepcriteria, bereikt. Het zgn. non-bereik. De gemeente biedt de wettelijk bepaalde 21 VVE-plaatsen binnen de financiële kaders die door rijksoverheid beschikbaar gesteld zijn. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om te bepalen welke kinderen tot de VVE-doelgroep behoren. Dat zijn óók kinderen die als gevolg van een beperkt taalaanbod in hun omgeving een risico op een onderwijsachterstand hebben. Met inzet van gemeentelijk budget wordt voorkomen dat 57 doelgroepkinderen die buiten de doelgroepcriteria² vallen ook kunnen deelnemen aan een voorschools educatieaanbod.

2.1.2 Toeleiding en verwijzing

Het Zevenaarse basisonderwijs signaleert nog instroom van geïndiceerde doelgroepkleuters, die niet hebben deelgenomen aan een voorschools educatieaanbod. Ouders hebben soms een extra steuntje nodig om overtuigd te worden van nut en noodzaak van VVE. Het is de wettelijke taak van de gemeente om doelgroepkinderen ook daadwerkelijk toe te leiden naar VVE. De Jeugd-

² Doelgroepcriteria: gewichtenregeling Primair Onderwijs

gezondheidszorg gaat hierin een proactieve rol vervullen door actieve benadering van ouders middels huisbezoek.

2.1.3 Voorschoolse educatie en het opleidingstraject

De condities waaronder VVE op de locaties wordt uitgevoerd zijn op orde. De wettelijke VVE-kaders van de Inspectie van het Onderwijs biedt handvatten om een gerichte kwaliteitsimpuls te geven aan de verdere inhoudelijke samenwerking en afstemming ten aanzien van het pedagogisch klimaat en educatief handelen. Het opleidingsplan 2015-2019 voor de VVE-locaties omvat: scholing die is gericht op verbeterpunten die door de Inspectie zijn geconstateerd op o.a. het werken met een kindvolgsysteem waardoor het opbrengstgericht en cyclisch werken wordt versterkt. De gemeente Zevenaar kiest ervoor om het opleidingstraject voor de voorschoolse educatie uit te voeren binnen de financiële kaders van de Specifieke Regeling Onderwijsachterstanden (de lopende specifieke regeling is met een jaar verlengd tot 2016).

In de resultaatafspraken wordt opgenomen dat de uitvoeringspartners mede zorgdragen voor het behoud van de VVE-expertise binnen de organisatie.

2.1.4 Overdracht en doorgaande ontwikkelingslijn

Door de VVE-locaties in de voor- en vroegschool is gericht geïnvesteerd in het versterken van de doorgaande lijn en een kwalitatieve Overdracht. Het Toezichtskader VVE biedt handvatten om de verdere inhoudelijke samenwerking te optimaliseren. In de beleidsperiode 2015-2019 wordt de ingezette ontwikkelingslijn doorgezet in de gezamenlijke uitwerking en uitvoering van thema's. De gelijktijdige en terugkerende uitvoering van thema's in de peuter- en de kleutergroepen bevordert een doorlopende lijn wat betreft begrippen en woordenschat (een vervolg op de pilots in 2013 en 2014).

2.1.5 Resultaatafspraken

De Intentieverklaring Voor- en Vroegschoolse Educatie is door de samenwerkingspartners opgesteld voor de beleidsperiode 2011-2014. De samenwerkingspartners spreken af dat zij opnieuw de kwaliteits- en resultaatafspraken met elkaar opstellen voor de nieuwe beleidsperiode over:

- de te bereiken doelgroep; het in beeld brengen van het doelgroepbereik; zorgen voor voldoende kwalitatief aanbod;
- het systeem van signalering en plaatsing, waarbij het consultatiebureau signaleert op specifieke momenten en vervolgens verwijst naar VVE;
- de afspraken tussen consultatiebureau en gemeenten over wie welke taak heeft bij het toeleiden naar VVE
- de uitrol van het kindvolgsysteem omdat leerlingen die op een voor- en vroegschool hebben gezeten waar het volgsysteem in hogere mate wordt gebruik om het beleid te organiseren, gemiddeld hoger scoren op o.a. de taaltoets³.

2.1.6 Ouderbetrokkenheid

Zoals in de Tussentijdse Rapportage Voor- en Vroegschoolse educatie al is geconstateerd is Ouderbetrokkenheid voor de samenwerkingspartners een gericht aandachtspunt omdat (voor alle leeftijdsgroepen) de betrokkenheid van ouders bij het leren thuis de grootste effecten sorteert. In schooljaar 2013-2014 is de VVE-werkgroep de inventarisatie gestart wat de inzet op ouderbetrokkenheid bij de organisaties al is. Het Toezichtskader VVE biedt handvatten om een kwaliteitsimpuls te geven aan de verdere ontwikkeling van Ouderbetrokkenheid.

De samenwerkende partners van de Lokaal Educatieve Agenda adviseren dat de werkgroep VVE invulling geeft aan de notitie Ouderbetrokkenheid waarin een visie op ouderbetrokkenheid en de ouderpopulatie is beschreven. Daarbij worden de indicatoren als Thuis VVE, VVE-participatie op school en Ouderbetrokkenheid door pedago-

gisch medewerkers en leerkrachten betrokken. De samenwerkende partners stemmen af welk ondersteunend expertisecentrum de trekkersrol in de VVE-werkgroep wordt toebedeeld. Ouderbetrokkenheid is een gezamenlijk beleidsaccent voor de gemeente Zevenaar en Rijnwaarden en wordt in gezamenlijkheid uitgevoerd.

2.2 Landelijke Beleidsontwikkelingen in relatie tot de Harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Elke peuter in Nederland moet gebruik kunnen maken van een goede voorschoolse voorziening en daardoor goed starten op de basisschool.

Onlangs kondigde minister Asscher kwaliteitsmaatregelen aan voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. In 2015 gaat het om de invoering van beroepskracht-kindratio, het vierogenprincipe en het pedagogisch beleidsplan. Vanaf 1 januari 2016 gelden dezelfde kwaliteitseisen voor kinderopvang en peuterspeelzalen. Daarnaast wil het kabinet de onderlinge afstemming tussen onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang optimaliseren zodat een doorlopende leerlijn van 2,5 tot en met 12 jaar ontstaat.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor het voorschoolse aanbod voor kinderen van niet-werkende ouders en kinderen met een risico op een taalachterstand (VVE). Daarnaast ziet het kabinet een belangrijke rol voor gemeenten om op lokaal niveau de samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs tot stand te brengen. Het kabinet wil in 2017 de borging van de kwaliteitsverhoging, de volledige gelijkschakeling van kwaliteitseisen en de aanpassing van de financiering gelijktijdig laten plaatsvinden.

Voor een verdere integratie van voorschoolse voorzieningen, wil het kabinet stimuleren dat er

³ *Ouderbetrokkenheid in Onderwijs; Adri Menheere, Edith Hooge, Literatuurstudie 2010; Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding*

een gelijk speelveld ontstaat voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk waardoor werkende ouders terecht kunnen bij één loket en recht krijgen op kinderopvangtoeslag voor de voorschoolse voorziening van hun keuze. De Vereniging Nederlandse Gemeenten willen dat er één integrale basisvoorziening voor alle kinderen van 0 tot 12 jaar komt. Het kabinet en de VNG zijn in overleg over het gemeentelijk aanbod aan peuters van alleenverdieners en niet-werkende ouders.

In 9% van de gemeenten geldt dat peuterspeelzaalwerk nog in de klassieke vorm voorkomt. In 2015 en 2016 onderzoekt de gemeente Zevenaar samen met de partnerorganisaties welk lokaal maatwerk aansluit op de wensen en behoeften van peuters en hun ouders en een nauwe samenwerking tussen de voorschoolse voorziening en het basisonderwijs.

Passend Onderwijs

3

3 Passend Onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 hebben scholen de zorgplicht om een passend onderwijsaanbod te bieden; ook als er sprake is van speciale zorg. De extra ondersteuning die kinderen nodig hebben wordt rechtstreeks door de samenwerkende scholen georganiseerd en betaald. Het kan in de praktijk zo zijn dat een school de zorg niet aankan of dat de school niet past bij een kind. Ouders en school moeten daar in principe samen uitkomen. Kinderen die het echt nodig hebben kunnen, net als nu, naar het speciaal onderwijs. Voor leerlingen die vanwege problemen (tijdelijk) geen onderwijs op hun eigen school meer (kunnen) volgen bestaan er een zogeheten "time-out voorziening". De time-out voorziening biedt de mogelijkheid om de leerlingcasuïstiek weer terug te leiden naar het gewone onderwijs.

De Samenwerkingsverbanden-de Liemers en de gemeenten Duiven, Montferland, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar hebben op 6 november 2013 de landelijke modelovereenkomst "OOGO Passend Onderwijs" ondertekend. Daarmee is de procedure voor het overleg afgestemd. Gemeenten hebben bij de vormgeving van Passend Onderwijs een beperkte rol. Het betreft vooral de verbanden tussen de zorg in en om school, Centrum voor Jeugd en Gezin/Sociaal Team en het Passend Onderwijs.

Alle partijen in de samenwerkingsverbanden hebben de verantwoordelijkheid om te werken vanuit de verbinding. De gezamenlijke ambitie is uitge-

werkt in het visiedocument 'Passend Onderwijs en de zorg voor Jeugd'. De focus is gericht om de veranderingsprocessen zodanig op elkaar af te stemmen dat vanuit het kind, zijn/haar ouders, de school en jeugdhulp er sprake is van 'één kind, één plan, één regisseur'. Daarnaast is het proces gericht om Passend Onderwijs op basis van ervaring samen verder te ontwikkelen. De verbanden die vanuit Passend Onderwijs naar de zorg voor jeugd zijn gelegd sluiten aan bij de Liemerse beleidsnotitie Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp; geplande besluitvorming in de Liemerse gemeenteraden in oktober 2014. Uitgangspunten daarbij zijn:

- aansluiten bij 'eigen kracht' van kinderen, gezinnen, ouders, buurt en wijk. In de toekomstige zorg zal het activeren van eigen kracht van mensen en hun sociale verbanden leidend zijn;
- verschuiven van curatieve hulpverlening naar preventieve hulpverlening;
- vindplaats- en wijkgericht werken, dichtbij kinderen, gezinnen en de wijk;
- minder zorg en meer participatie, meedoen en verbinden;
- '1 gezin 1 plan 1 coach';
- Schoolbesturen realiseren Passend Onderwijs op het niveau van het samenwerkingsverband;
- Schoolbesturen voeren op overeenstemminggericht overleg (OOGO) over het Ondersteuningsplan.

3.1 De Strategische (regionale) Uitvoeringsagenda Passend Onderwijs 2015-2019

Binnen de wettelijke taken van Passend Onderwijs wordt de Strategische Uitvoeringsagenda 2015-2019 uitgewerkt op voorgaande punten. De beleidsaccenten worden door de gemeente ingevuld vanuit haar regiefunctie Onderwijs en Jeugd. De stelselwijziging Passend Onderwijs en de spoedige transitie van de jeugdzorg creëert nieuwe verhoudingen en nieuwe mogelijkheden voor gemeenten en schoolbesturen om de handen ineen te slaan rond de zorg en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen. Hiervoor richten de 5 gemeente een werkgroep in. Door de regio is de gemeente Zevenaar gevraagd hierin de coördinerende rol te vervullen. De Strategische Uitvoeringsagenda is niet statisch; de werkgroep start met de thema's

- Vindplaatsgericht werken;
- Preventie in zorg voor jeugd;
- 1-Zorgroute.

3.1.1 Vindplaatsgericht werken

Hulp, ondersteuning en zorg moet zo dicht mogelijk bij kinderen en hun ouders geboden worden. Onder 'vindplaatsgericht werken' wordt door de samenwerkende gemeenten verstaan: het structureel en frequent aanwezig zijn op de vindplaats van kinderen/jeugdigen. 'Vindplaatsgericht werken' biedt de mogelijkheid voor consultatie, gebruik maken van de expertise van de medewerkers, ondersteuning van het gezin en fungeert als link naar het bovenscholse overleg en heeft

een direct verband met de omslag die gemeenten willen maken in de jeugdzorg. Het 'vindplaatsgericht werken' legt de verbinding met het Sociaal Team. Essentieel is dat belangrijke netwerken, als het Directeurenoverleg en het Liemerse netwerk van Intern Begeleiders zijn geïnformeerd over aard en inhoud van vindplaatsgericht werken en het contact tussen belangrijke 'gezichten' in het onderwijs en de zorg gerealiseerd wordt.

3.1.2 Versterken preventieve zorg voor jeugd

Meer en meer zal de focus komen te liggen op het voorkomen van opvoedings- en onderwijsproblemen. Daarmee wordt bedoeld dat niet zo zeer het karakter van de hulpverlening en het specialisme voorop staat maar de vraag en ondersteuningsbehoefte vanuit kind en gezin. Wat heeft dit kind nodig voor een duidelijk en veilig ontwikkelingsperspectief? Niet langer de diagnose voorop maar de vraag waarmee kind, gezin en leerkrachten geholpen zijn.

In 2014-2015 worden de activiteiten geïnventariseerd die worden uitgevoerd in het kader van preventie in zorg om jeugd. Onderwerpen die bij de inventarisatie aan de orde komen zijn: de overdracht van consultatiebureau, voor- en vroegschoolse educatie, opvoedingsondersteuning en ouderbetrokkenheid. Belangrijke vraag bij het beoordelen van de activiteiten is in hoeverre dragen deze activiteiten bij aan het versterken van de preventie in school en zorg?

3.1.3 1-Zorgroute

In de Ondersteuningsplannen van de Samenwerkingsverbanden is de route voor wat betreft toekenning van onderwijsarrangementen, toelaatbaarheid tot vormen van speciaal onderwijs en het ondersteuningsprofiel (mogelijkheden van de scholen om ieder kind passend onderwijs te bieden) beschreven.

De Samenwerkingsverbanden en de samenwerkende gemeenten hebben afspraken gemaakt over wat zij verstaan onder zorg die de school kan/moet bieden en daar waar er school-overstijgende problemen zijn;

De samenwerkingsverbanden en de gemeenten nemen daarbij het kind als uitgangspunt.

Een monitor moet inzicht bieden in:

- wordt geïndiceerd langs 1-Zorgroute voor het toewijzen van zorg (schoolweg en zorgweg?)
- hanteren we de werkwijze waarbij er voor het kind, het gezin en de school sprake is van 'een kind gezin en een plan?'.

3.1.4 Lokaal accent 'vindplaats gericht werken' Zevenaar

Naast de regionale bestuurlijke afspraken hebben gemeenten ook afzonderlijk afspraken als het gaat om het versterken van onderwijs, kind en gezin. De komende jaren wil de gemeente Zevenaar de verbinding tussen jeugd en onderwijs versterken door organisaties te helpen bij het vinden van hun eigen kracht:

- Delen en versterken van de opgebouwde expertise in de zorgpilots (3-6) / vindplaatsgericht;
- Daarbij is aandacht voor de problematiek in de kleine kernen;
- Herkennen/signaleren van handelingsverlegenheid van ouder(s) en professional(s).

Voor de onderwerpen als drugs, alcohol, de meldcode, huiselijk geweld en gezonde leefstijl wordt verwezen naar de regionale nota Jeugdgezondheidszorg.

3.2 Beleidsontwikkelingen, in relatie tot het leerlingenvervoer

De wettelijke basis van het leerlingenvervoer ligt in de Wet op het Primair Onderwijs, de Wet op de Expertisecentra en de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

De nieuwe beleidsregels en de verordening voor het leerlingenvervoer 2014-2015 zijn in mei 2014 door de Raad vastgesteld. De vervoersbewegingen in 2014-2015 worden gemonitord zodat inzichtelijk wordt of het passende onderwijsaanbod / Passend Onderwijs gevolgen heeft voor het aantal vervoersbewegingen.

Eén van de nieuwe vervoerstaken in de Wmo vanaf 2015⁴ wordt de Awbz-functie Groepsbegeleiding. Om de veranderingen in de Wmo met ingang van 1 januari 2015 in te voeren, zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in de Stadsregio om te komen tot een regionale afstemming. In samenwerking met de aanbieders zal de (integrale) invulling voor het vervoer in 2015/2016 worden voorbereid. De insteek is om in de periode 2015-2017 verder door te ontwikkelen. Het huidige Leerlingenvervoer zal daar mogelijk ook deel vanuit kunnen maken.

⁴ Liemerse kadernotitie, Samenwerken aan de Liemerse Samenleving

Volwasseneneducatie (GRO)

4 Volwasseneneducatie (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)

De afgelopen jaren is een regelmatig terugkerende discussie gevoerd tussen rijk, gemeenten en het onderwijsveld over aan het Rijksbudget voor Volwasseneneducatie gekoppelde voorwaarden. De elementen verplichte winkelnering, versnippering van het educatiebudget en de gemeentelijke beleidsvrijheid staan hierin centraal. In mei 2013 schreef de minister van OCW aan de Tweede Kamer dat het budget bij de gemeenten zou blijven, breder inzetbaar en ontdaan zou worden van de verplichte winkelnering bij ROC's. Later in het jaar werd het perspectief geschilderd dat het educatiebudget op termijn als onderdeel van het Participatiebudget zou overgaan naar het deelfonds voor het sociaal domein.

Dit was begin december 2013 ook concreet uitgewerkt in een concept wetsvoorstel en geheel in lijn met de lopende decentralisaties. Op grond van deze informatie gingen gemeenten er vanuit dat hun beleidsvrijheid sterk vergroot zou worden en de ROC's zich zouden moeten voorbereiden op marktwerking. Op basis van deze informatie is in de Startnotitie ook de regionale samenwerkingsagenda Volwasseneneducatie vormgegeven.

In december 2013 werd de minister echter geconfronteerd met een akkoord tussen de VNG en de MBO Raad. Deze partijen stelden een afbouwregeling voor waarbij de educatiegelden geormerkt blijven en de marktwerking geleidelijk

de gedwongen winkelnering gaat vervangen. Het beoogde doel: versnippering van het budget te voorkomen en de infrastructuur voor educatie te behouden. In haar brief van 14 januari 2014 schreef de minister de voorstellen van VNG en MBO Raad over te nemen.

Op 8 juli 2014 is de formele wetswijziging Wet Educatie Beroepsonderwijs door de eerste kamer aangenomen. Dit betekent dat er vanaf 1 januari 2015 met een specifieke uitkering Volwasseneneducatie wordt gewerkt met de regeling dat in een periode van drie jaar de verplichte besteding van het educatiebudget bij ROC's wordt afgebouwd (75%, 50%, 25%). Ten opzichte van de huidige situatie en het eerder geschilderde perspectief zijn er forse inhoudelijke en praktische wijzigingen die van invloed zijn op de samenwerkingsagenda Volwasseneneducatie.

4.1 De Strategische (regionale) uitvoeringsagenda Volwassenen- educatie

De intergemeentelijke samenwerking op het terrein van Volwasseneneducatie (regio Arnhem) is sinds 1996 geformaliseerd in de Gemeenschappelijke Regeling Onderwijs (GRO). De beleidsaccenten voor de Strategische Uitvoeringsagenda Volwasseneneducatie worden door de gemeenten ingevuld vanuit de haar taak dat zij moet zorgen voor een educatieaanbod dat zowel aansluit op de vraag naar educatie in de gemeente als op de doelgroepen van de Volwasseneneducatie

4.1.1 Het overkoepelend educatieplan

De hierboven beschreven wetswijziging Wet Educatie Beroepsonderwijs voorziet in een regionale samenwerking bij de uitvoering van de educatietaken. Gemeenten gaan -via de contactgemeente- het budget inzetten voor opleidingen die een erkend diploma aanbieden (formele educatie) of bij aanbieders die alleen onderwijs bieden zoals bibliotheken en vrijwilligersorganisaties (non-formele educatie). Het samenwerkingsgebied daarbij is de indeling van de arbeidsmarktregio. In overleg met gemeenten in de regio wordt een overkoepelend educatieplan opgesteld waarin alle aspecten van het educatieaanbod zijn opgenomen; hierin wordt ondersteuning geboden door de VNG en de Stichting Lezen en Schrijven.

4.1.1.1 De inkoop van educatie

Het blijft mogelijk om educatievoorzieningen bij een ROC af te nemen (formele educatie). De ruimere bestedingsvrijheid betekent meer keuzevrijheid in het samenstellen van een educatieaanbod. Hierdoor kan ook gebruik worden gemaakt van een maatwerktraject verzorgd door het buurthuis of de bibliotheek. Gezien de grote diversiteit van de doelgroep is de verwachting dat aan beide soorten van onderwijs behoefte zal zijn.

4.1.1.2 Bondgenootschap Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid is een relevant probleem waarvoor (regionaal) een relatief klein budget beschikbaar is. De kansen van laaggeletterden om volwaardig deel te kunnen nemen aan de huidige maatschappij, met toenemende eisen,

zijn/worden klein. Omdat, door de gewijzigde voorwaarden aan de inzet van de Rijksmiddelen, de aandacht voor Laaggeletterdheid in gemeenten onder druk staat worden landelijk, met expertiseondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven, Bondgenootschappen Laaggeletterdheid ingericht.

In de regio Arnhem is in 2013 het Bondgenootschap Laaggeletterdheid van start gegaan. Een Bondgenootschap is een regionale samenwerking tussen publieke en private partijen. De partijen geven bekendheid aan de problematiek van laaggeletterdheid; daarnaast helpen zij laaggeletterden de weg te vinden naar het cursusaanbod.

Om de maatschappelijke participatie evenals de zelfredzaamheid te vergroten worden beleidsaccenten en doelgerichte inspanningen ingezet op:

- Jonge werkzoekenden en de groep voortijdig schoolverlaters met een taal-/rekenniveau onder 1F. Bij het 'Jongerenloket' melden zich jongeren om een uitkering aan te vragen. Na een eerste gesprek krijgen ze de opdracht vier weken zelf op zoek te gaan naar of werk of opleiding. Hier vindt nu nog geen signalering van mogelijke laaggeletterdheid plaats. Door inzet van de Taalmeter kan worden bepaald of bij de groep die zich opnieuw meldt behoefte is aan taal- dan wel empowermenttraining;
- Screening van mate van geletterdheid (Taalmeter) bij het bepalen van het beroepspotentieel van voortijdig schoolverlaters door het Team VSV;
- Het versterken van de toeleiding naar het formele en non-formele cursusaanbod en taalnetwerken (met inzet van vrijwilligers).

4.1.1.3 Toegankelijkheid voor de doelgroep

De contactgemeente Arnhem dient zorg te dragen dat de doelgroepen in alle gemeenten in de betreffende regio gebruik kunnen maken van de educatievoorzieningen. De werkzaamheden voor de uitvoering van het non-formele aanbod worden ook in het overkoepelend programma vastgelegd. Op die manier wordt mogelijk gemaakt dat de

werkzaamheden die op het lokale niveau liggen ook daar belegd worden, zodat dicht bij de burger met name non-formele educatie georganiseerd kan worden.

4.1.1.4 Liemers (Zevenaar) Accent

De doelgroep volwasseneneducatie is divers. In aanloop naar 2015 worden keuzes en behoeften in de regio geïnventariseerd m.b.t. een formeel en non-formeel educatieaanbod.

Inventarisatie formele aanbod Liemers (Zevenaar)

Onvoldoende beheersing van de basisvaardigheden lezen, schrijven en rekenen en digitale vaardigheden zijn een belemmering om duurzaam te participeren. In afstemming met de Liemerse gemeenten en de RSD (conform de gemeentelijke kaders) wordt het formele en non-formele educatieaanbod ingezet voor:

- Cliënten van de RSD met een korte afstand tot de arbeidsmarkt;
- Cliënten die toegeleid worden naar een beschermde werkplek;
- Budgettraining ten behoeve van cliënten van RSD en Publieksbalie (schuldhulpverlening);
- Voortijdig Schoolverlaters die niet worden bereikt door het Team Voortijdig Schoolverlaters en/of niet worden teruggeleid naar een opleiding of werk. Door integrale samenwerking met het Jongerenloket wordt nu al uitvoering gegeven aan empowermenttraining voor jongvolwassenen (vanuit het Participatiebudget). Daarmee wordt jongeren de verantwoordelijkheid geboden hun toekomst pro-actief in eigen hand te nemen en de aansluiting op werk en/of opleiding versterkt;

Inventarisatie non-formele aanbod Liemers (Zevenaar)

- Jonge meisjes/vrouwen die hun schoolloopbaan hebben afgebroken in verband met zwangerschap. Bij het Jongerenloket zijn deze jonge moeders bekend; een diverse groep met problemen op diverse leefgebieden. Een empowermenttraject biedt deze

jongeren de kans om hun toekomst pro-actief in eigen hand nemen en de aansluiting op werk en/of opleiding te versterken;

- Leesbevordering / bevordering van geletterdheid in samenhang met het onderwijsachterstandenbeleid.

4.2 Beleidsontwikkelingen 2017, in relatie tot de Wet Educatie Beroepsonderwijs

Op het Rijksbudget voor Volwasseneneducatie is de laatste 3 jaar fors bezuinigd. Voor de gemeente Zevenaar is het Rijksbudget van € 212.517,00 in twee jaar verlaagd naar € 86.755,00 in 2013. In 2014 is € 99.000,00 beschikbaar. Met ingang van 1 januari 2015 wordt het educatiebudget voor de gehele regio overgemaakt aan de contactgemeente, Arnhem. De verdeling van het geld vindt plaats op basis van voor elke gemeente gelijke objectieve maatstaven. Het verdeelmodel wordt in een Algemene Maatregel van Bestuur uitgewerkt. Na een evaluatie in 2017 wordt bezien of de educatiemiddelen, gelijk met de middelen uit het deelfonds sociaal domein, overgaan naar het gemeentefonds en welke waarborgen daarvoor mogelijk noodzakelijk zijn.

Leerplicht (GRO)

5

5 Leerplicht (Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken)

De gemeente geeft uitvoering aan de wettelijke taken van de Leerplichtwet. De leerplicht moet garanderen dat iedere jongere in Nederland goed wordt voorbereid op het functioneren in de samenleving.

Jongeren van 18 jaar tot 23 jaar die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, dat wil zeggen een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma vallen onder de RMC-wet (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie, voortijdig schoolverlaten). Het Team Voortijdig Schoolverlaters voert de werkzaamheden uit voor de Voortijdig Schoolverlater in de leeftijdscategorie, 18 tot en met 23 jaar.

De samenwerkende gemeenten hebben de lokale leerplichtfunctie, de kwalificatieplichtige leerplicht-taken en de RMC-taken gebundeld in het Regionaal Bureau Leerplicht (Midden-Gelre). Met als doel het realiseren van een éénduidige werkwijze voor leerplichtigen in de regio en een doorgaande efficiëntere dienstverlening tussen de lokale leerplicht en de RMC taken. Een sluitende aanpak is gewenst om het aantal voortijdig schoolverlaters, lokaal en in de totale regio, te reduceren.

5.1 De Strategische (regionale) Uitvoeringsagenda Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaters 2015-2019

De raad van de gemeente Zevenaar heeft in november 2012 ingestemd met de Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken, regio Arnhem⁵.

De regeling omvat naast het perceel Volwasseneneducatie, de percelen Leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, voortijdig schoolverlaten).

Alle tien gemeenten participeren in het perceel Volwasseneneducatie en RMC taken. Behalve Lingewaard en Renkum participeren 8 gemeenten in het perceel Leerplicht.

De Strategische Uitvoeringsagenda concentreert zich op de beleidsaccenten:

Regionaal Bureau Leerplicht, VSV-Convenant afspraken 2012-2015 en de Bestuurlijke Liemense PH-agenda Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken.

⁵ Gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar.

5.1.1 Regionaal Bureau Leerplicht

Het RBL is een pilot voor 4 jaar. De focus van de gemeente Zevenaar is gericht op de evaluatie die in 2015 wordt ingezet. De evaluatie is de basis waarop de gemeenten de keuze bepalen of de juiste weg is ingeslagen met de regionalisering van de Wettelijke taken uit Leerplicht. In december 2013 heeft er een nulmeting plaatsgevonden; de nulmeting is bedoeld om de situatie in de afzonderlijke gemeenten vast te stellen in het jaar voorafgaand aan deelname aan het RBL. Deze nulmeting bevat een kwantitatief en kwalitatief overzicht van de invulling van de leerplichttaken. De gegevens worden gebruikt bij het vaststellen van evaluatie- en monitoringscriteria en worden opgenomen in het beleidsplan van het Regionaal Bureau Leerplicht.

Voor de beleidsmatige verbinding met de regio en ter voorbereiding van de agenda van het bestuur van de GRO is het Strategisch Beleidsoverleg RBL (SBO-RBL) ingericht. Dit overleg is zowel voor Leerplicht als voor de RMC ingericht. Voor de korte en middellange termijn zijn de beleidsaccenten: de tussenevaluatie RBL in 2014, leerplichtjaarverslag 2013-2014 en de RBL-evaluatie in het najaar van 2015.

De gemeente Westervoort en Zevenaar nemen deel namens de Liemers. Voor de afstemming in de Liemers is de Gemeenschappelijke Regeling Onderwijszaken toegevoegd aan de agenda van het Liemers Portefeuillehouders overleg.

5.1.2 Convenantafspraken VSV

Het Voortijdig Schoolverlaten doet zich op landelijk en regionaal niveau vooral voor in de eerste twee leerjaren van het MBO. Dit bedraagt bijna 50% van de totale uitval. Een goede dialoog en een constructieve samenwerking tussen de autonome instellingen en de gemeenten in de regio Arnhem is van belang om de diverse schakels binnen de Leerplicht te versterken. Dit is noodzakelijk omdat het percentage VSV-ers in de regio Arnhem/Nijmegen (Regio RMC 14) 1,6% boven het landelijke gemiddelde ligt. Dit wordt vooral veroorzaakt door het hogere percentage VSV-ers in het MBO, dat op alle niveaus hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

De regio Arnhem/Nijmegen scoort voor alle niveaus in de onderste regionen ten opzichte van de andere RMC's. MBO-1: 39ste plaats, MBO -2: 36ste plaats en MBO 34: 38ste plaats. Het percentage VSV-ers in het Voortgezet Onderwijs ligt in de regio beneden het landelijk gemiddelde en onder de norm.

Voortijdig schoolverlaten is vrijwel nooit het gevolg van één enkele gebeurtenis of situatie. Meestal gaat het om een lang proces dat op jonge leeftijd begint en waarbij meerdere factoren tegelijk een rol spelen. Aanpak van voortijdig schoolverlaten heeft daarom op de lange termijn alleen succes vanuit een brede en integrale aanpak.

Sinds kort beschikt de regio over een VSV analyse zodat gerichte impulsen kunnen worden ingezet om het Voortijdig Schoolverlaten te reduceren. Binnen de kaders van het OCW-beleid kiest de regio ervoor om het VSV-programma 2012-2015 te concentreren op: verzuimaanpak voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs; "Schakels in de keten" Mbo en Voortgezet Onderwijs en de aanpak van kritische opleidingen in het MBO.

De regionale partners hebben de ambitie om een reductie van het aantal Voortijdig Schoolverlaters

te realiseren die met de reductie op landelijk niveau gelijk loopt. Voor Zevenaar betekent dit een reductie van 0,2%.

5.2 Beleidsontwikkelingen 2015-2017, kwetsbare jongeren en aansluiting entree-opleiding

Met het "actieplan Focus op Vakmanschap" is door de minister de weg naar uitdagender beroepsonderwijs ingezet. De komende jaren zijn de MBO-instellingen bezig met de implementatie van dit actieplan. De opleidingen worden geïntensifieerd en waar mogelijk worden MBO 4 opleidingen in drie jaar aangeboden. Een herziening van de kwalificatiestructuur moet ervoor zorgen dat ook de inhoud van het beroepsonderwijs beter gaat aansluiten op wat de toekomstige arbeidsmarkt vraagt. Uit de cijfers blijkt eens te meer het belang van een startkwalificatie; van de jongeren mét een startkwalificatie heeft een jaar later 72% een baan, van de jongeren zonder startkwalificatie 41%.

Om het onderwijs beter te kunnen toespitsen op de behoeften en mogelijkheden van de deelnemersgroep, wordt ongediplomeerde instroom op MBO -2 of hoger ingeperkt. Dat betekent dat leerlingen vanaf 1 augustus 2014 alleen naar niveau 2 of hoger kunnen als zij een vmbo-diploma of afgeronde entreeopleiding hebben. Het onderwijs is ervoor verantwoordelijk om jongeren te begeleiden naar tenminste een startkwalificatie.

Specifieke aandacht vraagt de groep van jongeren voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is. Begeleiding van deze studenten naar een startkwalificatie of een plek op de arbeidsmarkt vraagt om nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen, gemeenten, bedrijfsleven en zorginstellingen. Om de overgang naar werk soepel te laten verlopen streeft het Kabinet naar regionale afspraken over de arbeidsmarkttoeleiding van deze jongeren, met daarin een centrale rol voor gemeenten. Door afstemming over de begeleiding van jongeren in een kwetsbare positie dicht bij

de jongeren te organiseren, kan snel en effectief maatwerk worden geboden. In nauwe samenwerking tussen het ROC Rijn IJssel, Werkgeversservicepunt Midden Gelderland en het Leerwerkloket wordt nagedacht over een gezamenlijke aanpak voor de overgang entreeopleiding naar werk. Doel is om jongeren te bemiddelen naar werk en leerervaringen op te doen voor het (door)ontwikkelen van een structurele (gezamenlijke) aanpak van de entreeopleiding naar werk. Dat sluit aan bij de decentralisatie van jeugdzorg, AWBZ en taken op grond van de nieuwe Participatiewet. Dat stelt de regio voor een uitdaging, maar biedt ook nieuwe kansen voor een integrale aanpak.

Daarnaast is er een groep jongeren voor wie arbeidsparticipatie te hoog gegrepen is en die begeleid moeten worden naar een andere vorm van participatie, bijvoorbeeld dagbesteding. Ook daarin moeten de regionale afspraken voorzien. Het Kabinet presenteert in het najaar 2014 een "plan van aanpak voor onderwijs aan jongeren in een kwetsbare positie". Dit plan is breder dan alleen het MBO en zal onder meer ook ingaan op de problematiek van deze doelgroep in het voortgezet onderwijs. Dan zal ook voor gemeenten duidelijk worden wat hierin geboden kan/moet worden. Anticiperend op deze plannen zal vanuit de Regionale Sociale Dienst (Liemers) nagegaan worden waar de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt-zorg voor extra kwetsbare jongere aandacht vereist.

Een werkgroep 'entreeopleiding-werk' wordt in het najaar 2014 ingericht waarin in ieder geval de betrokken mbo instellingen, manager WSP, projectleider Leerwerkloket en gemeenten vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep monitort de gevolgen van de entreeopleiding voor de overgang van entree-jongeren naar werk. Eind 2015 worden de aanbevelingen geformuleerd voor een structurele (gezamenlijke) aanpak van entreeopleiding naar werk.

Brede Schoolontwikkeling

6 Brede Schoolontwikkeling

Als meest nabije overheid voert de gemeente de regierol in de sociale infrastructuur voor de jeugd en zet in op samenhang in voorzieningen. De gemeente heeft de beleidsvrijheid, de beleidsaccenten binnen de Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling, vanuit haar stimulerende dan wel faciliterende rol in te vullen.

De ministeries van OCW en VWS hanteren de volgende omschrijving: “Een brede school is een netwerk van onderwijs en andere voorzieningen voor kinderen en ouders, zoals opvang, zorg, welzijn, cultuur, sport etc. met als doel de actieve deelname van kinderen aan de samenleving te bevorderen, kinderen een goede “dagindeling” te bieden, mogelijke achterstanden van kinderen weg te nemen en hun sociale competentie te vergroten”. Huisvesting is hierbij geen criterium; zo is een multifunctionele accommodatie niet per definitie een brede school en omgekeerd kan een brede school ook heel goed opereren vanuit bestaande ‘stand alone’ gebouwen. Een (rijke) brede ontwikkeling (brede school) ontstaan niet van vandaag op morgen maar vanuit wederzijds respect, kennis, ervaring en is mede afhankelijk van de plannen en ambities van de actoren in het veld.

In de benadering van een bottom-up up proces staat de Brede Schoolontwikkeling in Zevenaar voor een volgende fase waarbij vragen centraal staan als: “hoe kunnen we samenwerking verbeteren en hoe geven we inhoudelijk kracht en

invulling aan ‘het kind centraal stellen?’

Hiervoor zijn naar aanleiding van de Expertmeeting in november 2013 voor de periode 2015–2019 een drietal speerpunten c.q. ontwikkelpunten benoemd:

- De doorgaande lijn en het activiteiten aanbod
- Stimuleren van beleidsontwikkeling door samenwerking en procesbegeleiding
- (Gedeelde) visievorming op de brede school als basis voor concrete huisvesting.

Een goede dialoog en een constructieve samenwerking tussen de autonome instellingen en de gemeente is daarbij van belang. De samenwerkende partners streven naar een doorgaande ontwikkelingslijn en talentontwikkeling voor alle kinderen. Zij willen aan de slag om daadwerkelijk invulling te geven aan ‘het kind centraal stellen’. Niet alleen de kwaliteit van onderwijs maar ook het welbevinden van het kind draagt bij aan het gekwalificeerd afronden van een opleiding. Hierdoor wordt de basis gelegd voor een toekomst met perspectief. Tijdens de schoolcarrière doen ouders mee.

6.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling 2015-2019

Binnen de kaders van de beleidspijler Brede Schoolontwikkeling wordt de Strategische Uitvoeringsagenda 2015-2019 uitgewerkt op bovenstaande punten. De beleidsaccenten worden door de gemeente ingevuld vanuit haar regiefunctie en vanuit haar stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid.

Door de overheid worden hoge eisen gesteld aan organisaties die zich richten op de ontwikkeling van kinderen. Actuele beleidsthema's daarin zijn: de doorgaande leerlijn, ouderbetrokkenheid, beter presteren, het effectief benutten van VVE en Passend Onderwijs. De Brede School is bij uitstek geschikt om de daarvoor noodzakelijke verbindingen te leggen tussen scholen, kinderopvang, peuterspeelzalen, en de zorgstructuur. Een samenhangend netwerk van toegankelijke voorzieningen voor kinderen, en ouders.

Vanuit de verantwoordelijkheid voor de sociaal (pedagogische) infrastructuur voor de jeugd wil de gemeente Zevenaar regie voeren op de samenhang tussen onderwijs, een goed ontwikkelingsklimaat en talentontwikkeling. Daarin staat het creëren van een rijk/goed ontwikkelingsklimaat voor kinderen centraal.

De Strategische Uitvoeringsagenda is opgesteld om de accenten in samenwerking van de Brede Schoolontwikkeling te kunnen stimuleren. De gemeente Zevenaar wil dit proces faciliteren door een werkgroep in te stellen.

Vooruitlopend op de besluitvorming is aan expertisecentrum Spectrum gevraagd een plan van aanpak te schrijven dat deel uitmaakt van de besluitvorming. De samenwerkende partners committeren zich aan het plan van aanpak. De actieve ureninbreng van de samenwerkingspartners in de werkgroep is de basis om de doelstellingen te realiseren.

In navolging van de opbrengsten van de Expertmeeting d.d. november 2013 richt het plan van

aanpak zich op de beleidsaccenten zoals in de Startnotitie staan genoemd:

6.1.1 Ontwikkelingsklimaat

De gemeente stimuleert de beleidsontwikkelingen voor een goed ontwikkelingsklimaat en talentontwikkelingen van kinderen. Daarbij wordt ingezet op de specifieke punten van de brede school: de doorgaande lijn en activiteiten aanbod. In de gemeente Zevenaar zijn de bouwstenen aanwezig die in samenhang bijdragen aan een rijke ontwikkelingsomgeving voor alle kinderen. Binnen de beleidspijler Onderwijsachterstanden / VVE zijn verbindingen gelegd waardoor de samenwerking en doorgaande lijn is versterkt tussen de voor- en vroegschool. De lopende ontwikkelingen bieden voldoende aanknopingspunten om een breed ontwikkelingsklimaat te realiseren (aansluiten bij wat al goed loopt)

6.1.2 Samenwerking en procesbegeleiding

Tot nu toe lag het accent op organisatorische afstemming. De werkgroep brengt in beeld hoe de samenwerking er idealiter gaat uitzien als gewerkt wordt vanuit "kind centraal". De uitkomsten van dit traject is de gezamenlijke 'stip op de horizon'. Dit beeld is leidend voor de uitwerking van de verschillende onderdelen en de activiteiten de komende jaren. Een aandachtspunt bij dit onderwerp is de verbinding naar de verschillende lagen van de organisaties.

6.1.3 Beleidsaccent huisvesting

Met betrekking tot de Brede Schoolontwikkeling is inzet op de diverse schakels in de beleidsketen belangrijk. Wezenlijk daarbij is verdere visievorming op de brede school waarbij concrete huisvesting een afgeleide is van de organisatievorm, niet andersom. Het gebouw is het middel, nooit het doel op zich.

6.2 Beleidsontwikkelingen in relatie tot het Integraal Huisvestingsplan

De gemeente Zevenaar geeft invulling aan haar zorgplicht ten aanzien van het onderwijs door het realiseren en in stand houden van kwalitatief

goed geoutilleerde schoolgebouwen. Dit vanuit de overtuiging dat goede huisvesting het behalen van goede resultaten in het onderwijs bevordert.

Onderwijshuisvesting

Goede schoolgebouwen met een passend binnenmilieu zorgen voor een plezierig werk- en leerklimaat.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de spreiding van het onderwijsaanbod in de gemeente, alsook van voorzieningen van kinderopvang/peuterspeelzalen en gymnastieklocaties.

Bij het realiseren en in stand houden van de voorzieningen zijn we gebonden aan de beperkte financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Voor het bepalen van de omvang van de noodzakelijke budgetten wordt uitgegaan van de bepalingen van de gemeentelijke onderwijshuisvestingsverordening die gerelateerd is aan de jaarlijks geïndexeerde normeringsbedragen die door de VNG worden vastgesteld.

Doordecentralisatie

Doordecentralisatie vindt plaats wanneer een gemeente huisvestingstaken en –middelen van een school geheel of gedeeltelijk overdraagt aan een school. Daardoor gaat de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting, onder randvoorwaarden, over van gemeente naar schoolbestuur. Dat laat onverlet dat de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in alle gevallen bij de gemeente blijft.

Bij doordecentralisatie gaat het in hoofdzaak om het regelen van een tweetal gebeurtenissen:

- de overdracht van het economisch claimrecht van gemeente naar onderwijsinstellingen en de afrekening van de boekwaarde;
- de jaarlijkse vergoeding aan de onderwijsinstellingen uit de uitkering onderwijshuisvesting. Met de invoering van de wetswijziging zal een groot gedeelte van de jaarlijkse vergoeding rechtstreeks aan de onderwijsinstellingen worden uitgekeerd.

Met de invoering van de wetswijziging per 1 januari 2015 inzake de overheveling van de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen voor het Primair Onderwijs van gemeente naar schoolbesturen, zal in overleg en afstemming met de schoolbesturen, gezocht worden naar een oplossing die de kwaliteit van schoolgebouwen waarborgt. Goede schoolgebouwen met een passend binnenmilieu zorgen voor een plezierig werk- en leerklimaat. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de spreiding van het onderwijsaanbod in de gemeente, alsook van voorzieningen van kinderopvang/peuterspeelzalen en gymnastieklocaties.

Bij het realiseren en in stand houden van de voorzieningen zijn we gebonden aan de beperkte financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Voor het bepalen van de omvang van de noodzakelijke budgetten wordt uitgegaan van de bepalingen van de gemeentelijke onderwijshuisvestingsverordening die gerelateerd is aan de jaarlijks geïndexeerde normeringsbedragen die door de VNG worden vastgesteld.

Krimp leerlingenaantal

De bevolkingskrimp is een ontwikkeling waar heel Nederland mee te maken krijgt. Voor het onderwijs is de mate van ontgroening (de daling van het aantal kinderen en jongeren) belangrijker dan de totale bevolkingsontwikkeling. Op sommige plaatsen groeit de totale bevolking nog door migratie, terwijl er te weinig kinderen worden geboren om alle schoolverlaters te vervangen. Er is sprake van krimp in het onderwijs, terwijl dit in de totaalcijfers niet of nauwelijks zichtbaar is. Minder leerlingen betekent dat minder onderwijsvoorzieningen nodig zijn. Gelijktijdig met de invoering van de wetswijziging per 1 januari 2015 worden, in overleg en afstemming met de schoolbesturen, de gevolgen van krimp voor alle onderwijsvoorzieningen in beeld gebracht.

Brede school en IKC

In het proces van ontwikkelen naar brede scholen en/of de ontwikkelingen van een integraal kind-centrum (IKC) speelt huisvesting een rol. Niet zelden wordt het onderbrengen van verschillende disciplines in één gebouw gezien als een van de belangrijkste randvoorwaarden om te kunnen spreken van een Brede School of IKC. Wij zien het inhoudelijk concept als de basis om te komen tot een Brede School of IKC van waaruit een ruimtelijk programma van eisen kan worden opgesteld. Dit alles rekening houdend met de gestelde financiële randvoorwaarden. Voor de verdere uitwerking van de onderwijshuisvesting in de gemeente Zevenaar wordt verwezen naar het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2014-2024.

Voortgezet Onderwijs

De gemeentelijke huisvestingszorg voor het voortgezet onderwijs in de Liemers is ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers. Het is een samenwerking tussen de gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar. Vanwege de aanpassingen in de decentralisatie van het rijk in 2005 is de rol voor de gemeenten beperkt tot (vervangende) nieuwbouw of ingrijpende renovatie. De scholen zijn in hoge mate zelf verantwoordelijk voor de huisvesting.

Recent is voor de herhuisvesting van de locatie Vestersbos nieuwbouw gerealiseerd, aan de Landeweer in het project Zevenaar Oost. De bekostiging van de nieuwbouw wordt gerealiseerd binnen het samenwerkingsverband voor huisvesting van het Voortgezet Onderwijs.

Burgerschap

7 Burgerschap

Burgerschapsvorming zet in op goed functionerende burgers die zich actief inzetten voor hun eigen welzijn; actief meedoen, zich medeverantwoordelijk voelen, een bijdrage leveren aan de leefomgeving en bereid zijn democratisch gedrag te vertonen. De Wet op Burgerschap omvat de bepaling dat het onderwijs zich richt op actief burgerschap en sociale integratie. Het accent van burgerschap ligt daarbij op het gebruiken van de school als oefenplaats. Leren door te doen dus.

Burgerschap is uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van het overheidsbeleid. Educatie is daarbij het meest voor de hand liggende beleidskader. De taak om te werken aan de vorming van sociaal competente, democratisch gezinde burgers kan het onderwijs niet alléén op hun schouders kunnen nemen. Ook zijn zij niet in staat alle maatschappelijke problemen aan te pakken en/of op te lossen. De beleidsontwikkelingen die zijn ingezet door de centrale overheid dwingt tot nadenken hoe de jonge burger wordt voorbereid op de veranderende samenleving (burgerschapsvorming). Om als gemeente de burgerschapsopdracht goed te kunnen uitvoeren is het belangrijk om de samenwerking met externe partners vorm te geven, met een rol voor ouders en/of partners in de eigen regio of wijk.

Burgerschapsvorming sluit aan bij de taken die de gemeente gaat uitvoeren binnen het Sociaal Domein.

In de komende jaren zal het aantal ouderen

toenemen tot ruim 20% van de totale bevolking. Het aantal jongeren zal in dezelfde periode dalen. Als meest nabije overheid neemt de gemeente de regierol op zich in de sociale infrastructuur voor jeugd en zet in op de samenhang in beleid. Door de veranderende rol van de overheid is het belangrijk de (jonge) burger in zijn/haar eigen kracht te zetten (empowerment). De investering in de jonge burger verdient zich op de lange termijn terug. Zij zullen zich sterker, weerbaarder en zich pro-actiever bewegen (socialer) in een samenleving die eisen aan hen stelt (participatie).

7.1 De Strategische Uitvoeringsagenda Burgerschap 2015-2019

Binnen de kaders van de beleidspijler Burgerschap, is gekozen om de Strategische Uitvoeringsagenda 2015-2019 te concentreren op de beleidsaccenten empowerment en participatie. De beleidsaccenten voor de Strategische Uitvoeringsagenda Burgerschap worden door de gemeente ingevuld vanuit haar regiefunctie Onderwijs en Jeugd en vanuit haar stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid. Het bevorderen van actief burgerschap (participatie) en inzet op zelfredzaamheid (empowerment) van (jonge) burgers is een ontwikkelpunt in het gemeentelijk beleid. Door de verbinding te leggen zetten we een stip op de horizon: actief burgerschap.

7.1.1 Empowerment, De Bibliotheek op School

Mediawijsheid is het nieuwe lezen en schrijven. Kinderen die onvoldoende digitale vaardigheden ontwikkelen, zijn de analfabeten van de toekomst. Kinderen die deze digitale vaardigheden onvoldoende ontwikkelen, zijn de analfabeten van de toekomst. De veranderende dienstverlening van het bibliotheekwezen, zoals vastgelegd in de (ontwerp)wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, sluit aan bij de digitale en informatiesamenleving. Door de samenwerking tussen het onderwijs en de kennisexpertise van de Liemerse Bibliotheek te versterken worden onderwijsorganisaties en daarmee de jonge burgers in hun eigen kracht gezet. De samenwerking ondersteunt de talentontwikkeling van jongeren en een doorgaande ontwikkelingslijn wordt ingezet van het Primair (Bibliotheek op School) naar het Voortgezet Onderwijs (Bieb Search).

De Bibliotheek op School is een landelijke aanpak, waarin bibliotheken en scholen structureel samenwerken aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid. Belangrijke meerwaarde van De Bibliotheek op School is het Digiportal; dit portal biedt leerlingen op school (en thuis) de mogelijkheid leesmaterialen te zoeken en te reserveren en informatie over boeken of voor werkstukken te gebruiken in geselecteerde bronnen. Het leesplezier wordt gestimuleerd/vergroot op school én thuis. Daarnaast wordt op school een fysieke bibliotheek ingericht met een actuele en gevarieerde collectie.

In 2014 is, op de locaties het Kofschip en de Jonkersschool, de pilot De Bibliotheek op School gestart. Om Bibliotheek op de School en de expertisedeling met elkaar te kunnen door ontwikkelen stellen de Onderwijspartners, Bibliotheek de Liemers en de voorschoolse voorzieningen een plan van aanpak op waarin de gefaseerde invoering, en de financiële inspanningen ter onderbouwing van Nieuw Beleid zijn uitgewerkt.

7.1.2 Participatie, Bouwen aan je toekomst

Stagnatie in een schoolloopbaan die eindigt in voortijdig schoolverlaten is vrijwel nooit het gevolg van één enkele gebeurtenis of situatie. Meestal is er sprake van een proces waarbij meerdere factoren een rol spelen. Aanpak van voortijdig schoolverlaten heeft daarom op de lange termijn alleen succes vanuit een brede aanpak. De gemeente Zevenaar is verantwoordelijk voor de voortijdig schoolverlaters die niet worden bereikt door het Team Voortijdig Schoolverlaters en/of niet worden teruggeleid naar een opleiding of werk.

De gemeentelijke regie op de empowerment van jongeren versterkt de aansluiting op werk dan wel opleiding van jongeren.

Als meest nabije overheid neemt de gemeente de regierol op zich in de sociale infrastructuur voor jeugd en zet in op de samenhang in beleid. Door de integrale samenwerking met het Jongerenloket is in 2013 en 2014 al vormgegeven⁶ aan empowermenttraining voor (Zevenaarse) jongvolwassenen. Deze succesvolle benaderingswijze kan onafhankelijk van de regio worden voortgezet door binnen de Participatie Wet financiële middelen te oormerken voor Empowermenttraining ten behoeve van jongvolwassenen.

7.2 Beleidsontwikkelingen 2015, Jongerenparticipatie

In het huidige beleid stimuleert de gemeente Zevenaar het inzicht en participatie van jongeren in het beleid en bestuur van de gemeente. Hiervoor organiseert de gemeente Zevenaar jaarlijks (afwisselend) een jeugd- of een jongerengemeenteraad; jongeren ervaren hoe beleid tot stand komt; gebaseerd op het principe 'leren door ervaren'. Daarnaast is het een instrument om een brug te vormen tussen jeugd en politiek en onderwijs.

De commissie Samenleving vindt het belangrijk dat verschillende vormen van participatieactiviteiten voor en door jongeren worden ontwikkeld om een betere aansluiting tussen gemeentelijk beleid en de leefwereld en werkelijke behoeften van jongeren te kunnen realiseren.

Om het gemeentelijk jongeren participatiebeleid vorm en inhoud te kunnen geven is samenwerking, afstemming en ondersteuning met in- en externe partners nodig. Behoeft afstemming kan gezocht worden op thema's als:

- Het ontwikkelen van een jongerenplatform met als doel het betrekken van jongeren bij het gemeentelijk beleid;
- Bevorderen van debatvaardigheden van jongeren.

Op uitnodiging van de Griffie willen commissieleden de dialoog voeren hoe (nieuwe) participatiemethoden kunnen worden ingezet.

⁶ Als gevolg van de hernieuwde wettelijke kaders voor Volwasseneneducatie worden in aanloop naar 1 januari regionaal keuzes en afwegingen gemaakt over de inzet van het totale budget Volwasseneneducatie. (Zie ook hoofdstuk 4)

Bijlage: Financiële onderlegger (Uitvoeringsprogramma Educatie en Jeugd, 2015-2019)

Strategische Uitvoeringsprogramma Educatie en Jeugd, 2015-2019

Onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt. Door te Investeren in een pedagogische infrastructuur voor Educatie en Jeugd en inzet op de beleidslijnen voor de doorgaande ontwikkelingslijn voor 0 tot 23 jarigen wordt iedereen de kans geboden om het beste uit zichzelf te halen.

Hoofddoelstelling: Streven naar een goed ontwikkelingsklimaat voor alle kinderen en jonge burgers waardoor een maximale ontplooiing, talentontwikkeling en welbevinden aan alle kinderen en jonge burgers wordt geboden.

Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden 2015-2019

Beleidsaccenten worden ingevuld vanuit de regiefunctie (wettelijke taken) en vanuit de stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid (FCL 67.480)

Doelstelling: Voorkomen van schooluitval en behalen van een startkwalificatie; alle kinderen hebben een gelijke start in het basisonderwijs en ontwikkelen hun talenten

Strategische Uitvoeringsagenda Onderwijsachterstanden 2015-2019

					Financiën	Nieuw Beleid
Subdoelstelling	Beleidsaccenten/Toezichtskader	Resultaat	Ouput indicator	Inzet gemeente en Partners	Specifieke Regeling Onderwijsachterstand	Meerjarenbegroting 2015-2018
BoekStart	Versterken van het samenwerkingsnetwerk / leesbevorderingsnetwerk van JGZ, CJG en particuliere initiatieven	Stimuleren van de leesbevordering door inzet op ouderparticipatie; in 2014 reageerde 40,9% van de (jonge) ouder(s) op uitgenodiging BoekStart;	Tussentijdse Monitor BoekStart 2017	Bibliotheek de Liemers		
Het realiseren van een kwalitatief VVE-aanbod in het peuterspeelzaalwerk	Gerichte kwaliteitimpuls door: verruiming doelgroepcriteria en terugdringen van het non-bereik;	Er stromen minder kinderen met een taalachterstand het primair onderwijs in en kinderen ontwikkelen hun taal- en rekentalenten.	2 jaarlijkse Monitor VVE	t/m 2014 organiseert de gemeente het wettelijk bepaalde kwalitatieve VVE-aanbod voor 21 doelgroeppeuters. Vanaf 01-01-2015 organiseert de gemeente de wettelijk bepaalde 21 VVE-plaatsen voor doelpeuters op een VVE-locatie. Daarnaast zijn 57 plaatsen beschikbaar voor stimulering van een leeftijds-adequate taalontwikkeling. Ingroeimodel: 2015, 27 plaatsen bezet - 2016, 57 plaatsen bezet	€ 101.491	€ 45.495,00 (27 plaatsen) € 6.696,00 (ouderbijdrage 27 x € 248) € 96.045,00 (57 plaatsen) € 14.136,00 (ouderbijdrage 57 x € 248)
	Optimaliseren van de toeleiding en verwijzing naar een VVE-plek. Inzet op Kindvolgsysteem en resultaat- en opbrengstgericht werken;					
			Tussentijdse Evaluatie VVE			
			Notitie Ouderbetrokkenheid			
Het realiseren van een kwalitatieve doorgaande lijn van voor- naar vroegschoolse educatie op de VVE-locaties	Optimaliseren van de samenwerking voor- en vroegschoolse educatieaanbod	Doorgaande ontwikkelingslijn voor doelgroepkleuters.	2 jaarlijkse Monitor VVE.		€ 41.688	
				Totaal	€ 143.179	€ 162.372

Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling 2015-2019

Beleidsaccenten worden ingevuld vanuit de regiefunctie (wettelijke taken) en vanuit de stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid (ECL 54326)

Doelstelling 1: Voorkomen van schooluitval en behalen van een startkwalificatie; alle kinderen hebben een gelijke start in het basisonderwijs en ontwikkelen hun talenten. Het welbevinden van het kind legt een basis voor een toekomst met perspectief.

Doelstelling 2: Arbeidsparticipatie is een belangrijke factor voor economische onafhankelijkheid. De ontwikkeling van IKC en/of Brede Scholen om werk en zorgtaken te combineren

Strategische Uitvoeringsagenda Brede Schoolontwikkeling 2015-2019

					Financiën	Nieuw Beleid
Subdoelstelling	Beleidsaccenten/ Expertmeeting	Resultaat	Ouput indicator	Inzet gemeente en Partners	(Gemeentelijke) Specifieke Regeling Onderwijsachterstand	Meerjarenbegroting 2015-2018 periode 2015-2017
Het realiseren van een rijk ontwikkelingsklimaat en talentontwikkeling voor kinderen.	Gerichte kwaliteitsimpuls op: doorgaande lijn en activiteiten aanbod.	Onderwijskwaliteit en het welbevinden van het kind legt de basis voor een toekomst met perspectief. Tijdens de schoolcarrière doen ouders mee.	Evaluatie werkgroep	Vanuit de verantwoordelijkheid voor de sociaal (pedagogische) infrastructuur voor de jeugd wil de gemeente Zevenaar regie voeren op de samenhang tussen onderwijs, een goed ontwikkelingsklimaat en talentontwikkeling. De gemeente Zevenaar wil dit proces faciliteren door een werkgroep in te stellen;		
	Samenwerking vanuit "kind centraal" en visievorming op de brede school waarbij concrete huisvesting een afgeleide is van de organisatievorm		Externe expertise Spectrum Elan	Uit de regeling OAB 2006-2010 resteert een bijdrage die wordt ingezet ten behoeve van Brede Schoolontwikkeling	€ 17.000	
					€ 17.000	

Strategische Uitvoeringsagenda Burgerschap 2015-2019

Beleidsaccenten worden ingevuld vanuit regierol op Onderwijs en Jeugd en vanuit haar stimulerende én faciliterende rol als het gaat om gemeentelijk beleid. Het bevorderen van actief burgerschap (participatie) en inzet op zelfredzaamheid (empowerment) van (jonge) burgers is een ontwikkelpunt in het gemeentelijk beleid. Door de verbinding te leggen zetten we een stip op de horizon: actief burgerschap. De gemeente zet in op samenhang in beleid (ECL 54326)

Doelstelling: Voorkomen van schooluitval en behalen van een startkwalificatie; alle kinderen hebben een gelijke start in het basisonderwijs en ontwikkelen hun talenten. Het welbevinden van het kind en jonge burgers legt een basis voor een toekomst met perspectief. Door de jonge burger in zijn/haar eigen kracht te zetten (empowerment) zullen zij zich sterker, weerbaarder en zich pro-actiever bewegen (socialer) in een samenleving die eisen aan hen stelt (participatie).

Subdoelstelling	Beleidsaccenten	Resultaat	Output indicator	Inzet gemeente en Partners	Financiën	Nieuw Beleid
						Meerjarenbegroting 2015-2016-2017
Het bevorderen van Mediawijsheid en het nieuwe lezen en schrijven (digitale informatievoorziening)	Gerichte kwaliteitsimpuls om digitale vaardigheden bij het vinden, beoordelen, duiden en gebruiken van (digitale) informatiebronnen.	De samenwerking ondersteunt de talentontwikkeling van jongeren en een doorgaande ontwikkelingslijn wordt ingezet van het Primair (Bibliotheek op School) naar het Voortgezet Onderwijs (Bieb Search).	Ervaringen benutten van de pilotprojecten Tussentijdse evaluatie	Vanuit de verantwoordelijkheid voor de sociaal (pedagogische) infrastructuur voor de jeugd en onderwijs wil de gemeente inzetten op samenhang in beleid en samenwerking.		
		Een fysieke bibliotheek met een actuele en gevarieerde collectie				€ 17.000
Het versterken van de samenwerking tussen het onderwijs en de kennisexpertise van Bibliotheek de Liemers			Borgen in het onderwijs	De gemeente wil de pilot de Bibliotheek op School gedurende 3jaar faciliteren (gefaseerde invoering)		
Leesplezier wordt gestimuleerd op school én thuis.				Hierdoor worden organisaties in hun eigen kracht gezet.		per kalenderjaar

Subdoelstelling	Beleidsaccenten	Resultaat	Output indicator	Inzet gemeente en Partners	Financiën	Nieuw Beleid
						Meerjarenbegroting 2015-2019
Aanpak van voortijdig schooluitval op de lange termijn heeft succes vanuit een brede aanpak.	Door integrale samenwerking wordt aan Voortijdig Schoolverlaters die niet meer bereikt worden door Team VSV een empowermenttraining geboden	De gemeentelijke regie op de empowerment van jongeren versterkt de aansluiting op werk dan wel opleiding van jongeren.		Vanuit de verantwoordelijkheid voor de Voortijdig Schoolverlaters die niet worden bereikt door het Team VSV en/of niet worden teruggeleid naar een opleiding of werk wil de gemeente inzetten op samenhang in beleid en samenwerking. Als binnen het Regionale Educatiebudget geen draagvlak voor deze doelgroep bestaat kan deze succesvolle benaderingswijze onafhankelijk van de regio worden voortgezet door binnen de Participatie Wet financiële middelen te oormerken voor Empowermenttraining ten behoeve van Jongvolwassenen.		
						€ 10.000
Behoeft afstemming kan gezocht worden op thema's.	Om het gemeentelijk jongeren participatiebeleid vorm en inhoud te kunnen geven is samenwerking, afstemming en ondersteuning met in- en externe partners nodig.	Bevorderen van debatvaardigheden van jongeren		De commissie Samenleving vindt het belangrijk dat verschillende vormen van participatieactiviteiten voor en door jongeren worden ontwikkeld om een betere aansluiting tussen gemeentelijk beleid en de leefwereld en werkelijke behoeften van jongeren te kunnen realiseren.		€
Het ontwikkelen van een jongerenplatform met als doel het betrekken van jongeren bij het gemeentelijk beleid;						€ 27.000

